
Ocupació de Malta

Autor:

Data de publicació: 23-01-2011

L'ocupació de Malta per part de les hosts napoleòniques va tenir lloc el 10 de juny de 1798, encara que la Valeta, la ciutat més gran i important de l'arxipèlag de Malta, no va capitular fins al cap d'un parell de dies. L'ocupació va durar dos anys escassos, tenint en compte que va ser inútil com a base militar ja que l'1 d'agost de 1798, la Royal Navy va iniciar un bloqueig sobre l'illa que va durar fins la seva capitulació el 4 setembre de 1800.

Data

10 juny 1798

L'ocupació de Malta per part de les hosts napoleòniques va tenir lloc el 10 de juny de 1798, encara que la Valeta, la ciutat més gran i important de l'arxipèlag de Malta, no va capitular fins al cap d'un parell de dies. L'ocupació va durar dos anys escassos, tenint en compte que va ser inútil com a base militar ja que l'1 d'agost de 1798, la Royal Navy va iniciar un bloqueig sobre l'illa que va durar fins la seva capitulació el 4 setembre de 1800.

Amb la caiguda de Malta es va tancar l'època més brillant de l'Orde de Sant Joan, que havia començat al segle XVI després de la cessió del territori a aquesta institució per part de Carles I. Durant el temps que va estar l'arxipèlag maltès sota el control de la citada ordre, es va desplegar en ell una important activitat: es va crear una universitat i una escola centrada en les ciències mèdiques, es van edificar construccions de tota classe dissenyades per prestigiosos arquitectes (hospitals i esglésies, majoritàriament), i fins i tot es va instituir una escola naval sota el govern dels cavallers hospitalaris on es formaven els fills de l'alta societat europea.[1]

Contingut

- 1 Arribada de Bonaparte a l'illa
- 2 Desembarcament de l'exèrcit francès
- 3 Conseqüències
- 4 Bloqueig per l'armada anglesa
- 5 Referències
- 6 Vegeu també
- 7 Bibliografia

Arribada de Bonaparte a l'illa

El 9 de juny, la flota francesa que transportava l'exèrcit d'orient de Napoleó recalà a la franja costanera septentrional de l'illa mediterrània de Malta, governada per Ferdinand von Hompesch zu Bolheim, Gran Mestre de l'Orde de Malta (també coneguda com a Orde de l'Hospital de Sant Joan de Jerusalem), que tenia les seves casernes generals a la ciutat emmurallada de la Valeta.[2]

Des del vaixell almirall de l'esquadra francesa, el L'Orient, Bonaparte demanà permís a les autoritats de la Valeta per ancorar els seus vaixells en el port per fer provisió d'aigua. El Gran Mestre convocà un Consell de Guerra i cridà a tots els cavallers a les armes, que es van preparar ràpidament per a defensar els murs de la capital.

Després d'àrdues negociacions, Hompesch consentí que els viatgers acostessin la seva flota al port en grups no més grans de quatre vaixells alhora; si bé és cert que uns 200 cavallers eren francesos i no desitjaven lluitar contra els seus compatriotes. Napoleó embarcà en un petit bot i dedicà la resta de la jornada a visitar el litoral i les fortificacions exteriors.

Desembarcament de l'exèrcit francès

El 10 de juny, els infants francesos van desembarcar a l'Illa de Gozo, a la badia de Sant Julià i a Marsaxlokk; l'illa de Malta fou ocupada ràpidament, excepte La Valeta. Bonaparte va oferir al Gran Mestre un armistici d'un dia per rendir la capital. La fama de l'exèrcit francès i la seva Revolució havia arribat a l'illa, i eren molts els maltesos (entre ells els 200 cavallers francesos) que no desitjaven combatre, doncs ja feia temps que els vents de llibertat que bufaven des de la França revolucionària havien ocasionat algunes revoltes dels habitants de l'illa contra els cavallers.

El 12 de juny se signaren els acords de capitulació: Malta passà a ser part de la República de França, el Gran Mestre va rebre una compensació de 300.000 francs, encara que va haver de cedir els llocs de poder als cavallers d'origen francès. Les propietats immobles dels membres de l'Església catòlica i de l'Orde en principi serien respectades.

Conseqüències

Així van acabar els 268 anys de govern de l'Orde de Sant Joan a Malta. Ferdinand von Hompsech va deixar l'illa pacíficament amb molts altres cavallers. De Malta es van dirigir a Sant Petersburg, per anar després a Trieste i Ljubljana, acabant finalment, a Roma, la seu actual. El 1799 Hompesch va dimitir del càrrec i es va refugiar primer a Àustria i després a Roma. El 1804 va anar a Montpeller on va morir l'any següent, pobre i oblidat de tothom. Fou enterrat a l'església de Santa Eulàlia d'aquesta ciutat.

Napoleó va reconèixer que no hauria pres la capital sense l'ajuda de l'interior, a causa de la seva magnífica fortificació, i s'instal·là en el Palau Parisio, nomenant al general Varbois governador de la plaça, amb una primera ordre, la d'organitzar una comissió per administrar-la.

Bonaparte demanà l'elaboració d'un inventari en el qual figuressin els béns i patrimonis del tresor de l'Orde de Sant Joan, el seu palau i les esglésies, i ordenà que tot allò que no figurés a la llista o que, en paraules del general, «no resultés imprescindible per al culte» fos requisat i embarcat en el L'Orient i la Serieuse.

Lles esglésies foren saquejades, incloent les joies, objectes valuosos i les monedes del tresor de l'Orde; la plata es va fondre en barres i embarcada. Al cap d'uns dies, Napoleó ja havia recollit una fortuna d'aproximadament un milió de lliures. Posteriorment l'Orde fou expropiada de les seves terres i rendes.

Malta suposava per a França una baula crucial de la seva cadena d'illes al costat de les de Saint Pierre i Corfú, que podien permetre a la seva armada tancar el Mediterrani a l'armada britànica i proveir les seves futures conquestes. No obstant això, l'ocupació no va caure bé al principi a la metròpoli, doncs no tot el govern estava d'acord que Malta fos un objectiu a conquerir. Napoleó hauria de justificar la seva ocupació a Talleyrand, ministre d'Afers exteriors francès.

Bloqueig per l'armada anglesa

Article principal: Setge de Malta (1798–1800)

El 18 de juny, Napoleó abandonà l'illa cap Egipte deixant a Malta una guarnició de 4.000 soldats, comandats per Claude-Henri Belgrand de Vaubois, després de reclutar 600 habitants amb els quals va formar la Legió Maltesa, que s'embarcà amb l'Exèrcit d'Orient, però aviat l'Almirallat britànic va conèixer on es trobava la flota francesa i envià contra ella l'esquadra de Nelson i la de l'almirall Jervis, que estaven en el port de Gibraltar preparades per tancar el pas de l'Estret.

Després de la captura de la flota francesa durant la Batalla del Nil, l'1 d'agost de 1798, la Royal Navy va iniciar un

bloqueig sobre l'illa, assistida per una rebel·lió de la població local. Obligats a replegar-se a Valletta, els francesos van patir malalties amb gran escassetat de provisions, fets que van afectar greument la seva moral. Tot i que van resistir 2 anys, a principis del 1800 es produïren diversos combats entre els francesos, intentant trencar el bloqueig que mantenien els britànics amb l'esquadra liderada per l'almirall Horatio Nelson, finalment el bloqueig acabar amb la rendició a Nelson el 4 setembre de 1800.

Referències

- ? Borrero, Francisco M. de las Heras y. Análisis jurídico de la soberana orden de Malta. Librería-Editorial Dykinson, 4 de marzo de 2010.
- ? Cassar Pullicino, J. «Social Aspects of Maltese Nicknames». Scientia, vol. 22, 2, 1956, pàg. 69.

Vegeu també

Campanya napoleònica d'Egipte i Síria
Folklore de Malta
Història de Malta
Conquesta de Sardenya (1717)

Bibliografia

- Lacroix, Frédéric. Historia de Malta y el Gozo. Imprenta de Frexas, 1850.
- De las Heras Borrero, Francisco Manuel. Análisis jurídico de la soberana Orden de Malta. Dykinson, 2004.